Minister Edukacji

DWST-WA.055.1.2025.PF
Warszawa, 19 lutego 2025 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie BPS/043-27-658/25

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na oświadczenie złożone przez Senatora RP, Pana Stanisława Gawłowskiego w dniu 3 lutego 2025 r.

Szanowny Panie Senatorze,

uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

25 października weszła w życie nowa ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572). Nowa ustawa wprowadza zmianę podstawy naliczania dochodów JST z tytułu udziału w podatku PIT i CIT z podatku należnego na dochody podatników co wpłynie na wzmocnienie i ustabilizowanie finansów JST poprzez zwiększenie ich dochodów własnych. Wprowadzeniu nowej ustawy przyświecało założenie, że każdy samorząd będzie miał zagwarantowane wyższe dochody niż w poprzednim systemie. Należy zauważyć, że łączny skutek finansowy wynikający z projektu ustawy był dla jednostek samorządu terytorialnego pozytywny i oznaczał zwiększenie ich dochodów o 24,8 mld zł w roku 2025 w stosunku do poprzedniego systemu.

Zgodnie z art. 3 ww. ustawy jednym z dochodów jednostek samorządu terytorialnego jest subwencja ogólna. Od 2026 r. subwencja ogólna dla JST będzie zależeć od przyrostu potrzeb finansowych, w tym oświatowych. Będzie stosowana tzw. metoda przyrostowa, w świetle której przyrost potrzeb będzie porównywany z przyrostem zwiększonej części dochodów PIT i CIT i jeśli przyrost potrzeb finansowych będzie wyższy niż przyrostu zwiększonych dochodów to taki samorząd otrzyma subwencję (nawet jeżeli jego potrzeby finansowe są nominalnie niższe niż kwota zwiększenia dochodów). Natomiast jeżeli wspomniany przyrost będzie niższy kwota subwencji ogólnej będzie odpowiednio pomniejszana.

Zgodnie z obowiązującymi ustawami ustrojowymi jednostka samorządu terytorialnego ma możliwość zawarcia porozumienia w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych, w tym także w zakresie edukacji publicznej, z innymi jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego. Jednakże, kwestia finansowania przez samorządy kształcenia uczniów niebędących mieszkańcami danej jednostki samorządu terytorialnego, w ramach nowego systemu finansowania samorządów, jest dość specyficzna bo wynika z indywidualnych

telefon: + 48 22 34 74 100
adres email: sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
gov.pl/edukacja

al. J.Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

decyzji podejmowanych przez rodziców uczniów. Ministerstwo Edukacji Narodowej analizuje tę kwestię i w zależności od wyników tej analizy zostaną podjęte odpowiednie działania, w tym działania legislacyjne.

Dodatkowo informuję, że w ramach uzgodnień ze stroną samorządową przyjęto postulaty w zakresie wprowadzenia mechanizmu monitorowania skutków wdrożenia ustawy po pierwszym roku jej obowiązywania, co otwiera możliwość prowadzenia dialogu ze wszystkimi organizacjami samorządowymi w ramach obowiązującej formuły Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Henryk Kiepura
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

telefon: + 48 22 34 74 100
adres email: sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
gov.pl/edukacja

al. J.Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa